

3.1 Informatsiooni kogumine eelhindamise protsessis

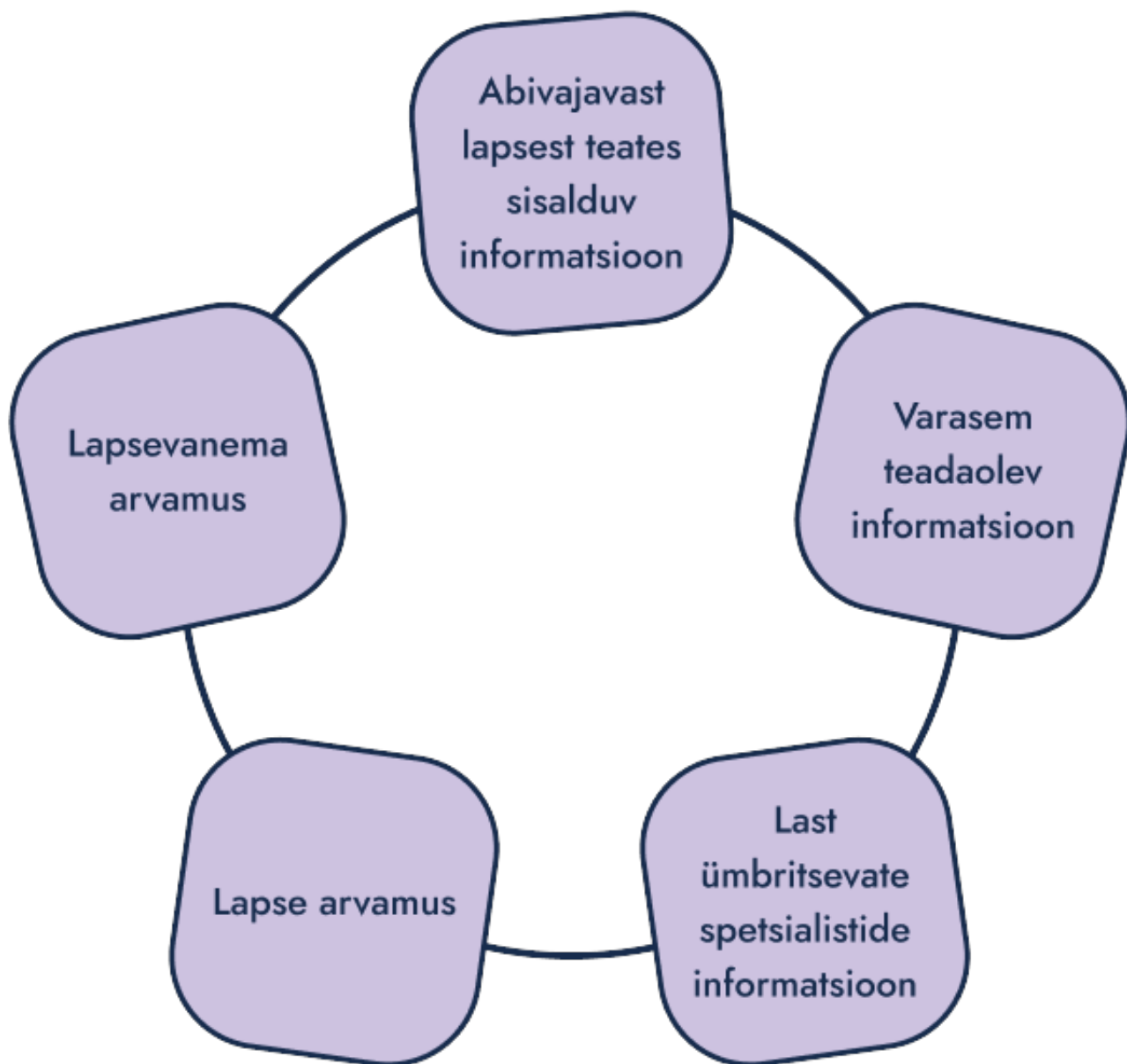
Lapse abivajaduse eelhindamisel annab lastekaitsetöötaja esmase hinnangu lapse arenguvajadustele, vanemlusele ja last ümbritsevale keskkonnale, kuhu hulka kuuluvad last igapäevaselt ümbritsevate pereliikmete toimetulek ja laiem sotsiaalne võrgustik. Eelhindamise eesmärk on abivajavast lapsest teate saamise järgselt tagada kohene lapse vajadustest ja huvidest lähtuv eesmärgipärane tegevus, mis toetaks lapse ja tema pere igakülgset toimetulekut.

Eelhindamiseks vajamineva informatsiooni kogumiseks on abiks lastekaitsetöötajale varsemast ajast teada olev informatsioon abivajava lapse ja tema pere kohta, mis on fikseeritud STARi (lõpetatud) juhtumi – ja lihtmenetluste juurde. Varasemalt algatatud lihtmenetlus võib tähendada seda, et sel hetkel esinenud abivajadust oli võimalik leevendada ühekordse meetmega. Uue täiendava informatsiooni lisandumine olemasolevale teabele võib viidata probleemi süvenemisele ja vajalik on rakendada täiendavaid toetavaid abimeetmeid.

Eelhindamise käigus saab lastekaitsetöötaja võtta ühendust spetsialistidega, kes lapsega samuti igapäevaselt kokku puutuvad. Spetsialistidelt kogutav informatsioon peab aitama kaasa lapse abistamise eesmärgile ja hõlmama üksnes neid andmeid, mida eesmärgi täitmiseks vaja on. Spetsialistide kaasamine aitab välja tuua lapse abivajaduse valdkonnad põhjalikumalt, kuna nad saavad anda lapse kohta informatsiooni lähtuvalt oma kokkupuudest ja valdkonna spetsiifikast. Vajaduse korral võib juba eelhindamise käigus viia läbi võrgustikukohtumise, et koguda üheaegselt kokku vajaminev last ja tema peret puudutav informatsioon. Antud spetsialistide hulka võivad kuuluda näiteks haridusametuse sotsiaalpedagoogid, piikonnapolitseinik, lasteaiaõpetajad jne. Näiteks võib mõne juhtumi puhul olla spetsialistidel väga palju varasemat teavet lapse ja tema pere kohta, mis vajab lastekaitsetöötaja poolset sekkumist ja mis võib olla abivajaduse eelhindamise etapis määrava tähtsusega ja abiks juhtumimenetlust algatava otsuse tegemisel.

Eelhindamise raames kogutava informatsiooni juhul on oluline panna kogutav teave kronoloogilisse järjekorda, mis võimaldab kaardistada kuidas on esil oleks probleem ajas tekkinud ja kuidas muutunud. Kronoloogilisse järjekorda paneb võimaldab teavet korrastada ning lihtsustab eelhindamise läbiviimist, kuna joonistuvad välja seosed erinevate valdkondade ja probleemkohtade vahel.

Informatsiooni kogumise kõige olulisem osa on kontakti võtmine lapse ja tema vanematega ning nende arvamuse välja selgitamine. LasteKS § 21 lg 2 p 2 alusel tuleb lapse huvide välja selgitamiseks kuulata laps ära tema vanust ja arengutaset arvesse võttes sobival viisil ning lapse arvamus võtta arvesse ühe asjaoluna huvide väljaselgitamisel. LasteKS § 28 lg 3 toob välja, et lastekaitsetöötaja peab lapse abivajaduse hindamisse kaasama lapse ja last kasvatava isiku või lasteasutuse, kus laps viibib. Seega on juba abivajaduse eelhindamise etapis äärmiselt oluline kontakti loomine lapse ja tema perega ning arvamuste välja selgitamine. Kontakti loomine tagab, et lastekaitsetöötaja tegevus on lapse ja tema perekonna jaoks võimalikult selge ja läbipaistev. Samuti on hea kontakti ja usaldussuhte loomine lapse ja perega on edasise eduka koostöö aluseks.

Joonis 3. Informatsiooni kogumine lapse abivajaduse eelhindamise käigus